

ဆေးဖက်ဝင်အပင် *Gynostemma pentaphyllum* (Thunb) အား

လေ့လာတင်ပြခြင်း

ခင်စန်းလင်း၊ ကြွယ်ဝေဖြိုး၊ ဝင်းမြင့်နှင့် အောင်မြင့်
(သုတေသနဌာနခွဲ၊ တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာန)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သဘာဝအလျောက်ပေါက်သော ဆေးပင်များစွာ ရှိသည့်အနက် အချို့ ဆေးပင်များမှ အဖိုးတန်၍ ရှားပါးလှပါသည်။ အများပြည်သူ သိရှိသော ဆေးပင်များရှိသကဲ့သို့ အများပြည်သူ မသိကြသေးသော ဆေးပင်များလည်း ရှိပါသည်။ ယနေ့ မြန်မာ့ တိုင်းရင်းဆေး လောကသည် ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်အတွက် ယခု လက်ရှိ အသုံးပြုနေသော ဆေးပင်များသာမက ဆေးပင်အသစ်များကိုလည်း အမြဲတစေ စူးစမ်းရှာဖွေ သုတေသန ပြုကြရန် လိုအပ်လာပါသည်။ ယနေ့ မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေးလောကတွင် ပြည်တွင်းမှ ပရဆေး ပစ္စည်းများသာမက ပြည်ပမှ ဆေးပစ္စည်းများကိုပါ ဝယ်ယူ သုံးစွဲနေကြရသည်ဖြစ်ရာ မိမိတို့ နိုင်ငံတွင်ပင် ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဆိုပါက အလွန်ပင် အကျိုးရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ *Gynostemma pentaphyllum* အပင်သည် သဘာဝအလျောက် ပေါက်ရောက်သော အပင်တမျိုးဖြစ်သည်။ ၎င်း ဆေးပင်သည် ခန္ဓာကိုယ်၏ စနစ်ကြီး(၅)ခုဖြစ်သော (၁) သွေးလည်ပတ်မှု စနစ် (၂) အစာခြေစနစ်၊ (၃) ကိုယ်ခံအားစနစ် (၄) အာရုံကြောစနစ် (၅) မျိုးပွားခြင်းဆိုင်ရာစနစ် တို့၏ ဇီဝကမ္မဖြစ်စဉ်ကို ထိန်းညှိပေးနိုင်သော သဘာဝဆေးပင်အဖြစ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုလာကြသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ *Gynostemma pentaphyllum* ဆေးပင် အား ထိုင်း၊ ဂျပန်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့တွင် တွင်ကျယ်စွာအသုံးပြု နေကြသည်ဖြစ်သည်။ ဆေးပင်၏အရွက်တွင် အဓိကပါဝင်သော ဓါတ်ပစ္စည်းမှာ ဂျင်စင်းဆေးမြစ်တွင်ပါဝင်သော Saponins များနှင့် ဓာတ်သဘာဝတည်ဆောက်ပုံခြင်း ဆင်တူသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုဆေးပင်သည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့်ပေ သုံးထောင်မှခြောက်ထောင်အတွင်း ပေါက်ရောက်သော အပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းဆေးပင်အား ပြင်ဦးလွင်ဒေသတွင် စုဆောင်း ရရှိခဲ့ပြီး အပင်စစ်မှန်မှုကို ဦးစွာစစ်ဆေးခဲ့ပါသည်။ References များနှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေး၍ ပြင်ပရုပ်သွင်လက္ခဏာများနှင့် အဏုကြည့်ဆဲလ် လက္ခဏာများကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် *Gynostemma pentaphyllum* အပင်အား မှတ်တမ်းအသီးသီးနှင့်တကွ သုတေသနပြုလုပ်ပြီး ဖြစ်ပါ၍ စစ်မှန်သောဆေးပင်နှင့် ဆေးအသုံးပြုနိုင်သည်များကို အများပြည်သူသိရှိနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။